

Handläggare
Linda Lantz
Telefon: 08-508 01 449

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
2018-02-22

Värna rätten till personlig assistans

Svar på remiss ifrån kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Aila Laukkonen
avdelningschef

Sammanfattning

I den skrivelse som utgör underlag för remissens hänvisas till SVT Stockholms rapportering den 6 november 2017. Reportaget avser en dom i Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) gällande personlig assistans. En person som behöver hjälp av personlig assistent för sina grundläggande behov kan också få assistansersättning för andra personliga behov. Enligt HFDs dom måste sådan hjälp vara *kvalificerad* för att utgöra grund för assistansersättning.

Förvaltningen har under 2017 tagit emot en ökad mängd ansökningar som beviljats assistansersättning enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Flertalet av dessa har tidigare haft assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken ifrån Försäkringskassan, eller är personer som tidigare bedömts omfattas av den lagstiftningen.

Förvaltningen kan se behov av en översyn vilka konsekvenser rätts- och myndighetspraxis sedan 1 januari 2015 har fått för personer med behov av personlig assistans.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en skrivelse av Lotta Edholm (L), Karin Ernlund (C) och Erik Slottner (KD) ” Värna rätten till personlig assistans” till Enskede-Årsta-Vantör, Östermalm och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnder, socialnämnden, stadsledningskontoret samt kommunstyrelsens funktionshinderråd. Yttrande ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 9 mars 2018. Skrivelsen bifogas.

Ärendet

I skrivelsen hänvisas till SVT Stockholms rapportering den 6 november 2017. Reportaget avser en dom i Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) gällande personlig assistans. En person som behöver hjälp av personlig assistent för sina grundläggande behov kan också få assistansersättning för andra personliga behov. Enligt HFDs dom måste sådan hjälp vara *kvalificerad* för att utgöra grund för assistansersättning.

Försäkringskassans rättsliga ställningstagande efter domen anger att väntetid och beredskap aldrig kan inkluderas i rätten till personlig assistans, eftersom de inte utgör sådan kvalificerad hjälp. I praktiken innebär det att mycket av den tid för assistans som idag utförs för att hjälpa den enskilde vid transporter, arbete eller aktiviteter inte kommer att räknas in vid beräkning av insatsen.

Försäkringskassan har enligt skrivelsen varnat för att domen ”kommer att få svåröverskådliga konsekvenser för stat, kommun och enskilda”.

Lotta Edholm (L), Karin Ernlund (C) och Erik Slottner (KD) yrkar i skrivelsen på två saker

- Att stadsledningskontoret redogör för vilka konsekvenser förbättrad rätts- och myndighetspraxis sedan 1 januari 2015 har fått för stockholmarnas personliga assistans.
- Att kommunstyrelsen tillskriver regeringen för att påtala sin oro inför den försämrade rätten till personlig assistans och de konsekvenser det får för berörda stockholmarna och staden.

Skrivelsen bifogas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har tagit del av skrivelsen och av den dom (HFD 2017 ref. 27) som ligger till underlag för SVT Stockholms reportage vilken meddelades i juni 2017.

Förvaltningen har under 2017 tagit emot en ökad mängd ansökningar som beviljats assistansersättning enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Flertalet av dessa har tidigare haft assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken ifrån Försäkringskassan, eller är personer som tidigare bedömts omfattas av den lagstiftningen.

Förvaltningen har särskilt uppmärksammat gruppen personer med funktionsnedsättning som inte har utvecklingsstörning men behov av personlig assistans. Denna grupp innefattar både barn och vuxna som riskerar att bli ytterligare begränsade i sin vardag gällande möjligheten till självständighet i dagligt liv, fritid och möjlighet till egen försörjning.

Förvaltningen kan se behov av en översyn vilka konsekvenser rätts- och myndighetspraxis sedan 1 januari 2015 har fått för personer med behov av personlig assistans.

Bilaga

Skrivelse till kommunstyrelsen om att värna rätten till personlig assistans